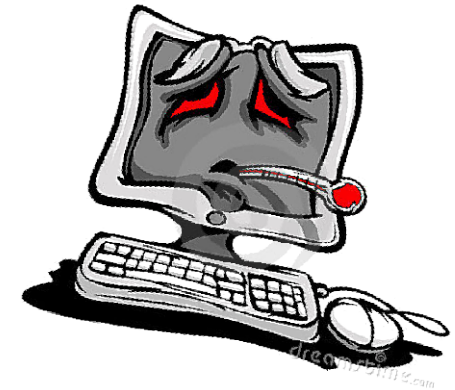

Βαθμός Ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στη Σύγχρονη Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Η Περίπτωση της Νήσου Λέσβου.

**Πανελλήνιο Συνέδριο Scientix για την
εκπαίδευση STEM.**

*Σταμάτη Μαρίνα, Διπλωματούχος Ε.Τ.Κ.Α.Σ. Κοινωνιολογίας
Πανεπιστημίου Αιγαίου – ΠΕ86
marinastamati@gmail.com, 6946037708*

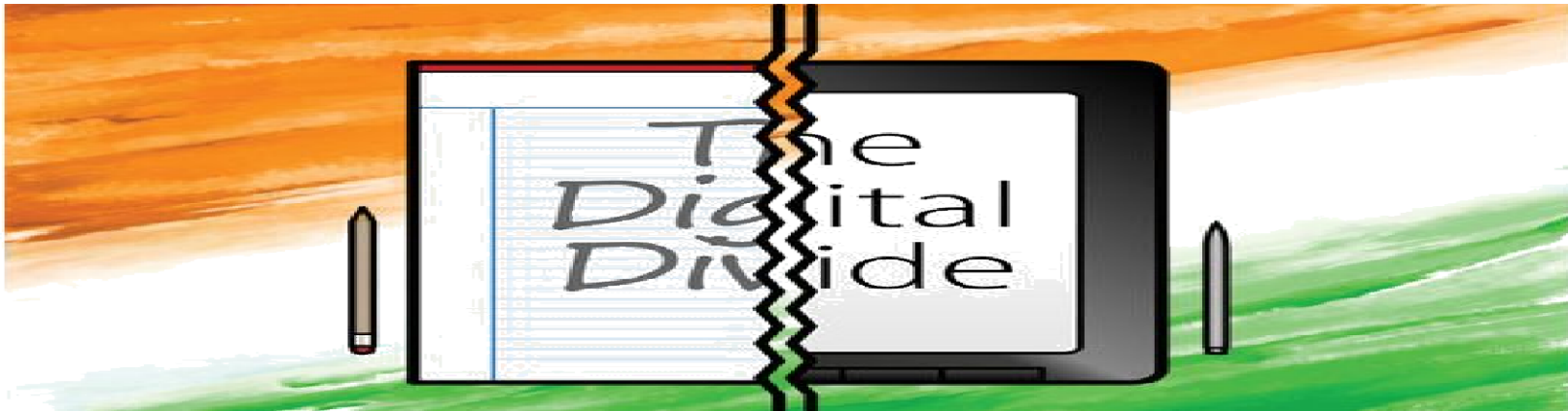

Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών & Εκπαίδευση.

Με τη χρήση ΤΠΕ στην εκπαιδευτική οργάνωση και διοίκηση εννοούμε τη χρήση πληροφοριακών εφαρμογών και συστημάτων για εξασφάλιση των καλύτερων προϋποθέσεων για τις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης (Μακρή & Βλαχόπουλος, 2015).

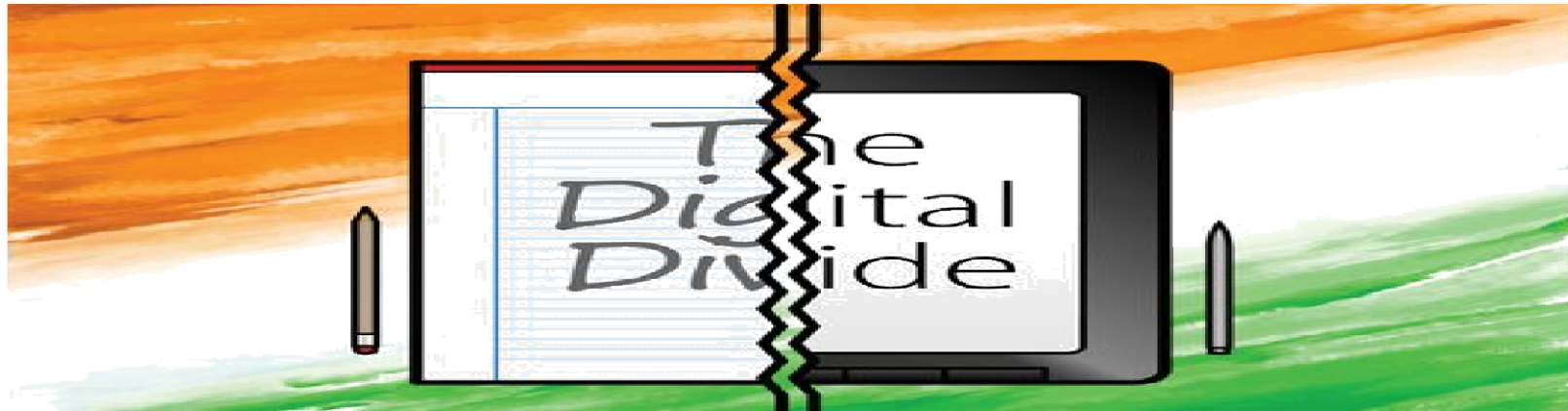
Ο όρος ΤΠΕ κατά τον Κόμης (2005), στη στενή του έννοια αναφέρετε στη χρήση τεχνολογιών και τεχνικών συσκευών στη διδασκαλία και τη μάθηση. Με μια πιο ευρεία έννοια χρησιμοποιείτε για να χαρακτηρίσει την ορθολογική χρήση μιας ή περισσότερων τεχνολογιών με σκοπό την απόκτηση ενός εκπαιδευτικού αποτελέσματος.

Ο Μικρόπουλος (2006) αναφέρει σχετικά με τις ΤΠΕ, ότι πρόκειται για μια σύνθετη και ολοκληρωμένη διαδικασία που περιλαμβάνει ανθρώπους, ιδέες, συσκευές και οργάνωση ενώ ασχολείται με την ανάλυση των προβλημάτων τα οποία αφορούν την ανθρώπινη μάθηση και ειδικότερα την σχεδίαση, ανάπτυξη και υλοποίηση λύσεων για τα παραπάνω προβλήματα με τη χρήση τεχνολογίας.

Ψηφιακό χάσμα είναι η ανισότητα μεταξύ των ατόμων, των επιχειρήσεων και χωρών, με διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό κεφάλαιο, σε σχέση με τις ευκαιρίες που έχουν για πρόσβαση στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών και στη χρήση του διαδικτύου (OECD, 2001).

Ψηφιακό χάσμα είναι η ελλιπής πρόσβαση στις ΤΠΕ τμημάτων της κοινωνίας, η οποία οφείλεται σε λόγους γλωσσικούς, οικονομικούς, εκπαιδευτικούς, κοινωνικούς και γεωγραφικούς. (Επιτροπή Εξέτασης Πράξεων και Κανονισμών - Αυστραλιανής Γερουσίας, 2005 στο Shampa, 2010. Nemati - Anaraki & Heidari, 2010).

Εκπαιδευτικοί – Σχολική Μονάδα.

ΜΗ χειραγωγούμενοι παράγοντες.

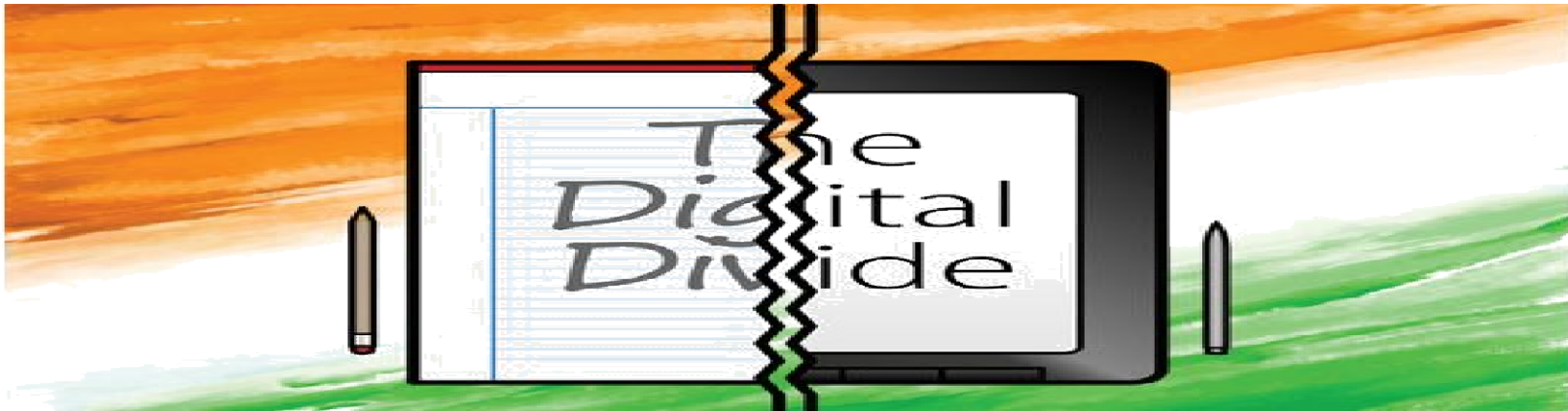
- Ηλικία
- Φύλο
- Επίπεδο μόρφωσης
- Οικονομική θέση
- Εμπειρία στη χρήση ΤΠΕ
- Κυβερνητικές πολιτικές συναφείς με τις ΤΠΕ

(ten Brummelhuis, 1995. Snyder & Hoffman, 2001).

Χειραγωγούμενοι παράγοντες.

- Στάση εκπαιδευτικών απέναντι στη διδασκαλία με ΤΠΕ
- Διδακτική εμπειρία (με ΤΠΕ)
- Στάση σχολικής μονάδας

(ten Brummelhuis, 1995).

Εκπαιδευτικοί – Σχολική Μονάδα.

Στη σχολική μονάδα το ψηφιακό χάσμα εντείνουν, η ανεπάρκεια εξειδικευμένου εκπαιδευτικού προσωπικού με τεχνολογική κατάρτιση, η ελλιπής κατανόηση της τεχνολογικής εκπαίδευσης από δασκάλους και σχολικούς συμβούλους και η μειωμένη οικονομική στήριξη από το κράτος για τον εφοδιασμό των σχολείων με κατάλληλο, σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό (Software / Hardware) καθώς και τεχνική υποστήριξη (*Wicklein, 2004*).

Το Technostress αναφέρεται στο άγχος που αντιμετωπίζουν τα άτομα λόγω της χρήσης της τεχνολογίας
(Ragu-Nathan et al., 2008).

Εμφανίζεται ως αρνητική ψυχολογική κατάσταση ή εμπειρία και μπορεί να εκδηλωθεί ως αίσθημα άγχους, κόπωσης, σκεπτικισμού και αναποτελεσματικότητας *(Salanova & Llorens & Cifre, 2013).*

Σχετίζεται:

- **Ηλικία** (Συμεωνίδης & Γκούμας & Σαββίδου, 2013. Mazoga & Ismail & Manyilizu, 2015. Γιαννακοπούλου & Μπάτζιου, 2012).
- **Φύλλο** (Γιαβρίμης, 2012· Fomsi & Orduah, 2017· Durndell & Haag, 2002· Jena, 2015).

ΕΡΕΥΝΑ

Σκοπός.

Να διερευνήσει την στάση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης απέναντι στις Τ.Π.Ε. και την επίδραση της χρήση αυτών στη μαθησιακή πράξη.

Οι ερευνητικές μας υποθέσεις είναι οι εξής:

1. Η διερεύνηση της χρήσης - αξιοποίησης των Τ.Π.Ε. στην τάξη στο σημερινό ελληνικό σχολείο.
2. Η διερεύνηση της στάσης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης έναντι των Τ.Π.Ε. σε συνάρτηση με το φύλο, την ηλικία, την προϋπηρεσία.

ΕΡΕΥΝΑ

Μεθοδολογία.

Η μεθοδολογία μας είναι ποιοτική έρευνα μέσω της συμμετοχικής, μη ελεγχόμενης παρατήρησης με βαθμό συμμετοχής της ερευνήτριας, σαν συμμετόχη (Ιωσιφήδης, 2017· Babbie, 2011).

ΕΡΕΥΝΑ

Οι Συμμετέχοντες στην Έρευνα.

- 13 δημοτικά σχολεία στη Λεσβιακή επικράτεια.
- 19 Μαρτίου έως 8 Μαΐου 2018.
- 52 διδακτικές ώρες.
- 10 διδακτικά αντικείμενα/μαθήματα

Αποτελέσματα και Συζήτηση.

• Το ψηφιακό χάσμα ενισχύεται από την μη σοβαρή επάνδρωση καθώς και η παροχή ειδικών εφαρμογών για κάθε μάθημα, για κάθε τάξη και για κάθε ανάγκη. Εντοπιστήκαν σοβαρές ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή, στη στελέχωση των εργαστηρίων καθώς και έλλειψη τεχνικής υποστήριξης (*Joo & Lim & Kim, 2016 Wicklein, 2004*).

• Η τεχνολογική ανομοιογένεια φαίνεται να είναι μια ισχυρή εκδήλωση χάσματος μεταξύ σχολείων στο άστυ (*Καρύδας, 2007*) και εκείνων της υπαίθρου, όπου παρατηρούνται διαφοροποιήσεις και ανισότητες πρόσβασης και χρήσης της τεχνολογίας. Όσο απομακρυνόμαστε από την πόλη της Μυτιλήνης τόσο οι ελλείψεις σε υποδομές και προσωπικό αυξάνονταν γεωμετρικά (*Pelgrum, 2001*).

Αποτελέσματα και Συζήτηση.

- Εντοπίστηκε από μέρος των εκπαιδευτικών μια έντονη επιφυλακτικότητα ως προς τον βαθμό χρήσης και αξιοποίησης των Τ.Π.Ε. στην διδασκαλία. Εμφανίζουν στην πλειοψηφία τους προσκόλληση σε παλιότερες μεθόδους (παπαγαλία, αποστήθιση, φωτοτυπίες) (*Pelgrum, 2001· Πεσματζόγλου & Παπαδοπούλου, 2013*).
- Παράγοντες αναφορικά με το φύλλο, την ηλικία και την προϋπηρεσία των συμμετεχόντων φάνηκε πως επηρεάζουν τις γνώσεις και τις στάσεις έναντι των Τ.Π.Ε. και αυξάνουν τα επίπεδα του Technostress (*Γιαβρίμης, 2012* · *Fomsi & Orduah, 2017· Mazoga & Ismail & Manyilizu, 2015· Γιαννακοπούλου & Μπάτζιου, 2012*).

Αποτελέσματα και Συζήτηση.

Αποτελέσματα και Συζήτηση.

Αποτελέσματα και Συζήτηση.

Συμπεράσματα.

Παράγοντες που επηρεάζουν σημαντικά την στάση τους έναντι των Τ.Π.Ε. ενώ παράλληλα εντείνουν το Technostress .

- ✓ Η γεωγραφική θέση του σχολείου.
- ✓ Η ηλικία των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στο νησί της Λέσβου.
- ✓ Τα έτη προϋπηρεσίας τους.
- ✓ Η έλλειψη σωστής κατάρτισης και βαθιάς γνώσης των Τ.Π.Ε. (*Dotterer & Hedges & Parker, 2016· Salanova & Llorens & Cifre, 2013· Ragu-Nathan et al., 2008*).

Η εισαγωγή των Τ.Π.Ε. στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση στη Λέσβο βρίσκεται ακόμα στα σπάργανα και οι δυνατότητές τους δεν αξιοποιούνται πλήρως. Πρακτικά οδηγούμαστε στην διαπίστωση πως θα πρέπει να υπάρξει άμεση αναδιαμόρφωση των στάσεων, των πεποιθήσεων, των κινήτρων και των πρακτικών των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε το σχολείο να μπορέσει να οδηγηθεί σωστά τόσο το ίδιο όσο και οι μαθητές του στο ψηφιακό μέλλον που τους αξίζει (*Wicklein, 2004· Κυνηγός κ.α., Χ.Χ.*).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

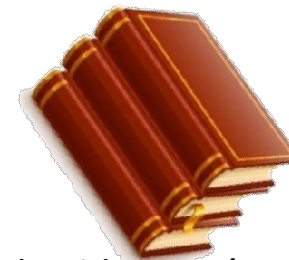
- Αβούρης, Ν. (2000). *Εισαγωγή στην Επικοινωνία Ανθρώπου-Υπολογιστή*, Αθήνα: Δίαυλος.
- Alessi, S. & Trollip, S. (2001). *Πολυμέσα και Εκπαίδευση: Μέθοδοι και Ανάπτυξη*. Αθήνα: Γκιούρδας.
- Αρακά, Η. & Κούτρας, Ν & Μακρίδου, Ε. (2014). Η πρόσβαση στην πληροφορία: εξέλιξη και ψηφιακό χάσμα. Στο Μ. Κανελλοπούλου-Μπότη (Επιμ.), *Ιστορία της Πληροφορίας από τον Πάπυρο στο Ηλεκτρονικό Έγγραφο*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Babbie, Earl.(2011) *Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα*. Αθήνα: Κριτική
- Γιαβρίμης, Π. (2012). *Νοηματοδοτήσεις Εκπαιδευτικών για την Αποτελεσματικότητα της Επιμόρφωσης στην Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Πράξη*. Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe2012.pdf>
- Γιαννακοπούλου, Ε. Μπάτζιου, Σ. (2012). Ψηφιακός Γραμματισμός ενηλίκων Διερεύνηση ψηφιακής επάρκειας ενηλίκων. Στο Χ. Καραγιαννίδης, Π. Πολίτης & Η. Καρασαββίδης (Επιμ.), *Πρακτικά Εργασιών 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Τεχνολογίες της Πληροφορίας & Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση, 28-30 Σεπτεμβρίου 2012* (σσ. 455-462). Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe1962.pdf>

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Γουβιάς, Δ. (2007). *Διερεύνηση Στάσεων, Αντιλήψεων, και Πρακτικών σε Θέματα Ισότητας των Δύο Φύλων, Ανάμεσα σε Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με Ειδική Αναφορά στις Νέες Τεχνολογίες*. Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση http://www.isotita-ereaeek.gr/iliko_sxetikes_ereunes/stelexon_ekpaideusis/pythagoras_Goubias.pdf
- Δοδοντσή, Μ & Δοδοντσή, Ι. & Δοδοντσή, Μ. (Χ.Χ.). Το ψηφιακό χάσμα. Στο 2^ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Ημαθίας. (σσ. 1851 - 1874) Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση <http://www.ekped.gr/praktika10/web/171.pdf>
- Ίωσηφίδης, Θ. (2017). *Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας και Επιστημολογία των Κοινωνικών Επιστήμων*. Αθήνα: Τζίολα.
- Καρυδάς, Ι. (2007). *Ψηφιακές Πόλεις : Κοινωνία, Ψυχολογία, Διαδίκτυο, Αστική Γειτονιά*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Κόμης, Β. (2005). *Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Κόμης, Β. & Μικρόπουλος, Α. (2001), *Πληροφορική στην Εκπαίδευση*, (Τόμος Β'), Πάτρα: ΕΑΠ.
- Κυνηγός, Χ., & Ξένου, Ν. (2000). Νέες πρακτικές με νέα εργαλεία στην τάξη: κατάρτιση επιμορφωτών για τη δημιουργία κοινοτήτων αξιοποίησης των ΝΤ στο σχολείο Στο *Πρακτικά 2^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση»* (σσ. 55-64). Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe724.pdf>

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Κυνηγός, Π., Βαβουράκη, Α., Ιωαννίδης, Χ., Παπαϊωάννου, Π. & Ψυχάρης Γ. (n.d.) Η Χρήση της Τεχνολογίας της πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο Σχολείο: Μελέτη Πέντε Περιπτώσεων. Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (ΚΕΕ), 525-531. Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση <http://www.clab.edc.uoc.gr/aestit/3rd/contributions/525.pdf>
- Μικρόπουλος, Τ. (2006). *Ο Υπολογιστής ως Γνωστικό Εργαλείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Πεσματζόγλου, Ε. & Παπαδοπούλου, Α. (2013.). *Η Πρόθεση των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την Ένταξη των ΤΠΕ στη Μαθησιακή Διαδικασία: Ερευνητικά Δεδομένα*. Στο Α. Λαδιάς, Α. Μικρόπουλος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, Φ. Παρασκευά, Π. Πιντέλας, Π. Πολίτης, Σ. Ρετάλης, Δ. Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe2000.pdf>
- Φωκίδης, Ε (2013). *Η Εικονική Πραγματικότητα στην Εκπαίδευση*. Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση https://www.researchgate.net/profile/Emmanuel_Fokides/publication/287645605_E_Eikonike_Pragmatikoteta_sten_Ekpaideuse/links/5678509d08aebcdda0ebd262.pdf?origin=publication_list
- Τσαπάρα, Ξ. (2014). Στάσεις των καθηγητών Γερμανικής γλώσσας ως προς τις ΤΠΕ, ανασταλτικοί παράγοντες στη χρήση ΤΠΕ στο μάθημα και ανάγκες επιμόρφωσης Στο Θ. Σαμαρά (Επιμ.), *3^ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Ημαθίας Νάουσα*, 4- 6 Απριλίου 2014 (σσ. 110-122). Ανακτήθηκε στις 2 Ιουνίου 2018 από τη διεύθυνση http://hmathia14.ekped.gr/praktika14/VoID/VoID_110_122.pdf